

Na szkolnych ścieżkach kompetencji

Materiały dla uczestników konferencji

04-11-2020

Kompetencje kluczowe warto omawiać, znać w kontekście przyszłości zawodowej naszych uczniów: perspektyw zatrudnienia teraz i za kilka lat, kariery zawodowej.

Zalecenie Rady Unii Europejskiej

z dnia 22 maja 2018 r.

w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie
(Dz. U. UE C 189 z dn. 4 czerwca 2018 r.)

Kompetencje kluczowe to te kompetencje, których wszyscy potrzebują do samorealizacji i rozwoju osobistego, zatrudnienia, włączenia społecznego, aktywnego obywatelstwa i zrównoważonego stylu życia.

Rozwija się je w perspektywie uczenia się przez całe życie, począwszy od wczesnego dzieciństwa przez całe dorosłe życie,

za pomocą uczenia się
formalnego, pozaformalnego i nieformalnego,
we wszystkich kontekstach,
w tym w rodzinie, szkole, miejscu pracy, sąsiedztwie i innych społecznościach.

KOMPETENCJE TO:

Zalecenie PE i Rady z 18 grudnia 2006	Zalecenie Rady z 22 maja 2018
<ol style="list-style-type: none"> 1. Porozumiewanie się w języku ojczystym; 2. Porozumiewanie się w językach obcych; 3. Kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo- techniczne; 4. Kompetencje informatyczne; 5. Umiejętność uczenia się; 6. Kompetencje społeczne i obywatelskie; 7. Inicjatywność i przedsiębiorczość; 8. Świadomość i ekspresja kulturalna 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji 2. Kompetencje w zakresie wielojęzyczności 3. Kompetencje matematyczne oraz kompetencje w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii 4. Kompetencje cyfrowe 5. Kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się 6. Kompetencje obywatelskie 7. Kompetencje w zakresie przedsiębiorczości 8. Kompetencje w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej.

5. Kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się

Zdolność do:

- autorefleksji,
- skutecznego zarządzania czasem i informacjami,
- konstruktywnej pracy z innymi osobami,
- zachowania odporności,
- zarządzania własnym uczeniem się i karierą zawodową.
- Znajomość własnych preferencji w zakresie uczenia się,
- umiejętność uczenia się indywidualnego i w grupie,
- wyznaczanie sobie celów,
- organizacja własnej nauki,
- wytrwałość i poszukiwanie wsparcia,
- radzenie sobie ze stresem,
- pokonywanie przeszkód,
- wykorzystywanie wcześniejszych doświadczeń,
- prowadzenie prozdrowotnego i zorientowanego na przyszłość trybu życia,
- gotowość do pracy zespołowej,
- odczuwanie empatii,
- rozwiązywanie problemów.

Szkoła ogólnokształcąca kształci

1. Kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji
2. Kompetencje w zakresie wielojęzyczności
3. Kompetencje matematyczne oraz kompetencje w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii
4. Kompetencje cyfrowe
5. Kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się
6. Kompetencje obywatelskie
7. Kompetencje w zakresie przedsiębiorczości
8. Kompetencje w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej.

Metody pracy skoncentrowane na rozwijaniu kompetencji kluczowych uczniów

- JIGSAW (puzzle, układanka tekstowa);
- World Cafe (stoliki kawiarniane);
- odwrócona klasa, lekcja;
- nauczanie problemowe;
- uczenie przez uczenie; grupy eksperckie;
- burza mózgów; śnieżna kula
- mapa myśli;
- projekt edukacyjny;
- Webquest; E-learning (Moodle)
- Kahoot, Mentimeter
- Storytelling
- Kapelusze de Bono;
- Metoda stacji zadaniowych ...

Specyfika kształcenia w szkole zawodowej

Uczniowie:

- uczą się przedmiotów ogólnych i zawodowych,
- wybrali zawód,
- mają zajęcia praktyczne, kontakt z pracodawcami.

Filary „tradycyjnej” szkoły utrudniają uczniom uczenie się i rozwijanie kompetencji kluczowych

- Stopnie szkolne
- Praca z podręcznikiem i zeszytem ćwiczeń
- Podział na przedmioty
- Dzwonki co 45 minut
- Zadania domowe
- Ustawienie ławek w rzędach
- Podanie samego tematu lekcji (bez celu lekcji)
- Kult jednej, poprawnej odpowiedzi
- Zakaz używania telefonów komórkowych.

Pożądane kompetencje pracowników

- przewidywanie skutków podejmowanych działań,
- otwartość na zmiany,
- radzenie sobie ze stresem,
- aktualizowanie wiedzy i doskonalenie umiejętności zawodowych,
- przestrzeganie tajemnicy zawodowej,
- ponoszenie odpowiedzialności za podejmowane działania,
- negocjowanie warunków porozumień.

Pracodawcy wskazują: kompetencje przydatne niezależnie od zawodu

- Umiejętność obsługi komputera jako podstawa do szybszej nauki specjalistycznych programów stosowanych w danej firmie.
- Umiejętność korzystania z pakietu MS Office: m.in. Word, Excel oraz PowerPoint.
- Kompetencje językowe - im więcej języków obcych znamy, tym większe są nasze możliwości, jeśli chodzi o porozumiewanie się z klientami czy korzystanie z obcojęzycznej literatury. Podstawę stanowi umiejętność komunikowania się w języku angielskim.
- Umiejętność radzenia sobie ze stresem – napięcie nerwowe nie może wpływać na jakość i wydajność naszej pracy.
- Kreatywność – niezbędna w każdej branży. Pomaga w tworzeniu ciekawych grafik, reklam czy projektowaniu budynków. Umożliwia pozyskiwanie klientów oraz zarządzanie zespołem.
- Komunikatywność – pracujemy z innymi, w grupie trzeba umieć w jasny sposób formułować swoje myśli, wzajemnie się słuchać.

W 2020 pracę mieli znaleźć

1. Specjalista z branży IT

stanowiska pracy związane z tworzeniem gier komputerowych i aplikacji, kreowaniem wirtualnej rzeczywistości, rozwojem sztucznej inteligencji.

2. Biotechnolog

zawód bardzo ceniony na Zachodzie, w Polsce dopiero się rozwija,

3. Logistyk

specjaliści z dziedziny logistyki są niezbędni w transporcie, budownictwie, motoryzacji, elektronice, energetyce.

4. Inżynier elektrotechnologii

zajmuje się m.in. elektrotechniką, elektroniką, inżynierią oprzyrządowania, telekomunikacyjną lub komputerową.

Przyszłość tego zawodu łączy się z szybkim rozwojem technologii.

5. Lekarz / Pracownik usług medycznych

chirurg medycyny estetycznej, fizjoterapeuta, psycholog, psychoterapeuta, towarzysz osób starszych.

6. Trener / Dietetyk

interesujemy się zdrowym stylem życia, dietami.

nasze społeczeństwo się starzeje – trener dla osób starszych.

7. Specjalista ds. finansowych / Doradca ds. finansów osobistych

doradcy finansowi emerytalni, inwestycyjni, podatkowi, ubezpieczeniowi.

Zwiększa się świadomość finansowa, obawy dotyczące obecnego systemu emerytalnego,

8. Analityk big data / Data scientist

analizie danych i sugerowanie na ich podstawie decyzji i rozwiązań.

Firmy gromadzą ogromne ilości danych, których analiza jest kluczowa dla rozwoju biznesu,

9. Grafik komputerowy

firmy starają się przyciągnąć uwagę klientów właśnie porywającą grafiką,

10. Pracownik naukowy

dziedziny przyszłości: matematyka, chemia, fizyka, inżynieria.

Dzięki ich badaniom pojawiać się będą nowe technologie i wynalazki,

usługi medyczne, leki, sposoby na pozyskiwanie energii.

A może takie będą zawody przyszłości?...

- Osobisty kurator cyfrowy – doradzi, jak kształtować i komunikować nasze życie prywatne i karierę zawodową w sieci.
- Projektant śmieci - znajdzie nowe zastosowania dla użytych już materiałów lub przeprojektuje całe firmy, tak by ich produkty były łatwe do przetworzenia dla innych.
- Ekspert ds. uproszczeń) – pomoże firmom upraszczać ich funkcjonowanie w wymiarze ludzkim i proceduralnym.
- Doradca ds. opieki zdrowotnej – pomocny podczas nawigowania w labiryntach złożonych systemów opieki zdrowotnej.
- Nostalgista – skrzyżowanie projektanta wnętrz z opiekunem osób starszych - pomoże stworzyć wystrój mieszkania na wzór wybranej dekady z przeszłości.
- Manager śmierci cyfrowej) – pomoże zakończyć nasze życie w sieci.

Pandemia zweryfikowała

- nasze plany,
- system wartości,
- rynek pracy
- KAŻDĄ DZIEDZINĘ ŻYCIA

Prognozy ekspertów

narastające bezrobocie
rozszerzone w czasie
odpływ pracowników
niepewność

POKOLENIE Z, czyli kto?

Najmłodszy na rynku pracy — mają po 16–23 lata, wchodzi w dorosłość.

- Są bacznie obserwowani, a na ich temat napisano już wiele analiz.
- Jako pierwsze pokolenie wychowane w dobie wszechobecnego Internetu, stanowią ciekawy temat badawczy.

Pokolenie Z - osoby urodzone po 1995 roku. Nie znają życia bez Internetu i social media. Są otwarci i twórczy, ale niełatwo przychodzi im skupienie uwagi na jednym zadaniu. Ich główne cechy to mobilność, szybka reakcja na zmiany i realistyczne podejście do życia.

Pokolenie Z określane jest również jako: post-milenialsi, pokolenie internetowe oraz pokolenie C (ang. *connect, communicate, change*).

Jak pokolenie Z zachowuje się w pracy?

- Oczekuje od pracodawcy stabilizacji
- Jest przedsiębiorcze, ale ceni bezpieczeństwo
- Ponad połowa badanych „zetek” planuje założyć własną firmę
- 18% wyklucza pracę w korporacji
- 86% ma już przygotowane CV,
- 28% profil na LinkedIn,
- 13% profil na GoldenLine
- 72% oczekuje informacji zwrotnej na temat swojej pracy,
- 40% deklaruje, że mogłoby pracować całe życie w jednej firmie, jeśli praca byłaby atrakcyjna.

**Polacy z pokolenia Z planują zawodowe wyjazdy zagraniczne (56%),
23% z nich rozważa przeprowadzkę na stałe do innego kraju.**

Rekrutacja przyszłości - jak może wyglądać?

Wideorozmowa

- **przez komunikator internetowy np. wtedy, gdy potencjalny pracownik mieszka w innym mieście niż siedziba firmy,**
- **obowiązują takie same zasady, jak podczas spotkania w biurze – kandydat powinien być schludnie i elegancko ubrany,**
- **w zasięgu kamery nie może znajdować się niepościelone łóżko ani nieuporządkowana szafa,**
- **przed rozpoczęciem rozmowy należy sprawdzić, czy sprzęt funkcjonuje prawidłowo.**

Nagranie wideo

- **firma wymaga przesłania nagrania wideo z prezentacją kompetencji.**
- **To rozwiązanie pozwala lepiej poznać kandydata i jego praktyczne**

umiejętności.

- Osoba zainteresowana posadą w firmie może opowiedzieć o swoim doświadczeniu oraz mocnych stronach.
- Rekruter ma szansę ocenić sposób wypowiedzania się -np. na stanowiskach związanych z obsługą klienta.

Próbka umiejętności potencjalnego pracownika

- w niektórych branżach, np. związanych z marketingiem, tworzeniem treści czy grafiki.
- pozwala zapoznać się z umiejętnościami praktycznymi potencjalnego pracownika i zdecydować, czy odpowiadają one oczekiwaniom przedsiębiorstwa.

Forma wybrana przez kandydata

- Sposób rekrutacji zgodny z preferencjami kandydata – na takie rozwiązanie zdecydowała się firma IKEA.
- Osoby zainteresowane pracą mogą aplikować w wybrany przez siebie sposób, odzwierciedlający posiadane umiejętności.
- Może to być tradycyjne CV, prezentacja multimedialna, film, dokument tekstowy, a nawet link do strony internetowej prowadzonej przez potencjalnego pracownika.

Dziękuję Państwu za uwagę

Mariola Kozak
m.kozak@mcdn.edu.pl

694-460-138